

nov kron več, nego bi moral njih prispevek pravzaprav znašati, ako bi se vpoštevalo edino število njih prebivalstva. Povemo to edino zaradi tega, ker predstavljajo prvaki Nemce kot ljudi, ki sploh od drugih narodov živijo.

Naša armada šteje zdaj že pol milijona vojakov. Leta 1914 znašalo je namreč skupno mirovno stanje naše armade, mornarice, obeh deželnih bramb ter bosanskega vojaštva okoli 492.000 mož. Zdaj pa je gotovo že pol milijona vojakov pod orožjem!

Srbske sanje. Bivši srbski minister Vuković izjavil je na nekem shodu v Nišu: Srbija bode v 5 letih svojo vojaško organizacijo v novo pridobljenih pokrajinah izdelala. Potem bode navse drugi način z Avstrijo govorila in bode morala s to državo enkrat odločno obračunati... Smo radovedni na ta srbski "obračun". Vprašanje je le, ali ne bodejo preje Bulgari s Srbijo "obračunali"...

Prvi albanski ministrski predsednik. Za mesto ministrskega predsednika v Albaniji je določen Turkan paša. To je star diplomat. Bil je že turški veliki vezir in turški poslanik v Atenah, v Petrogradu in v Rimu. Turkan paša je star 69 let in je po rodu iz Albanije, in sicer iz Janine. Služboval je pri turškem poslanstvu od leta 1895 do 1898 pa je bil turški minister zunanjih del in nekaj časa tudi veliki vezir. Turkan paša je pač nekoliko zmožen albanskega jezika, a z albanskimi razmerami ni nič bolj znan, kakor novi albanski vladar. Na Dunaju ga ne bodo prav nič veselili, že ker je Mohamedanec.

Že zopet veleizdajalci. Komaj je bil končan proces Rajh, se je že začel nov vohunski proces in sicer to pot v Lvovu. Obtoženi so 37 letni časnikar Bendasjuk, 23 letni pravoslavni duhovnik Sandvič, 32 letni pravoslavni duhovnik Hudyma in 23 letni pravnik Koldra. Obdolženi so, da so od leta 1909 do 1912 z vohunstvom in s hujškanjem delali na odpad Gališke od Avstrije.

mokratje. Prvaških hajskacev zagrižene vrste, katerih je bilo doslej v občinskem zastopu 18, bo le še 5. Vsi drugi so zleteli iz občinske sobe. V 1. razredu so bili izvoljeni sledeči gospodje: Fritz Burger, direktor kemične fabrike v Hrastniku, Fritz Drolz, obratni vodja v Hrastniku, August Heinrich, rudniški ravnatelj v Trbovljah, Joh. Killer, obratni vodja kemične fabrike v Hrastniku, Karl Kitzer, obermarkscheider v Trbovljah, Franz Leiler, rudniški direktor v Hrastniku, Hans Martiny, nadinženir v Trbovljah, August Rückl, tovarnar z apnom v Hrastniku, Franz Wiltschnigg, direktor tovarne za steklo v Hrastniku. — Te volitve so skoraj popolnoma prvaške zagrižence porazile. Zadnji ostanki Roševga gospodarstva bodejo kmalu izginili. Za občino in njene prebivalce je to največja sreča. Kajti v taki industrijski občini ne smejo vladati ljudje, ki so politično bankerotni in hladijo svojo zdaj že smešno jezico v srbofilske ljubljanske lističe. Čestitamo prav iz srca napredno mislečim trboveljskim volilcem, ki so do te lepe zmage pripomogli. Glückauf!

Iz Maribora. (Slovenski Gospodar) z odgovornik babjeverstva.) Celo prav ima „Štajerc“, da nemnožno zapravljivo popotovanje v daljni francoski Lurd k „čudežni vodi“ „babjeverstvo“ imenuje. Prvič naj „Sl. G.“ naznani v resnici in ne v zvijači in domišljiji vse tiste ljudi, ki so v imenovani vodi čudežno zdravje zadobili, namreč, da so slepci sprevidli, gluhi slišali, hromi hodili itd., kakor se trdi. Drugič zoper češčenje Device Marije vendar nihče ne nasprotuje, tudi ludska Mati božja naj se v naših cerkvah kinča, pa naj se ista v — domači cerkvi moli in časti, ne pa, da se po nepotrebnem v daljne kraje potuje, čas in denar zapravlja, doma pa potem pomanjkanje trpijo, ker se od sleparskih duhovnikov pustijo zapeljati. Znale so tudi babjeverske kmetice, ki so se pred nekimi leti s „svetimi“ duhovniki v Sveto deželo in potem na Dunaj peljale, doma pa vse vnevar pustile in ubogi njih moške so morali male otroke, živino, kuhinjo vse sami oskrbeti. Ni-li to neumnost!? V spominu je še, ko je g. dr. Gregorec svoj čas urednik „Slov. G.“ bil, je ta list enkrat prinesel: „Nespametno je, da ljudje v Marijino Celje celo v severni Štajer romajo in denar potratijo itd., ko je vendar ravno tista Mati božja tudi v vseh naših domačih cerkvah.“ — Ta gospod je imel prav, pa s tem je dokazano, da si duhovniki sami med seboj nasprotujejo. — „Sl. G.“, razjasni nam še tvojo modrost in ne molči (!!) v zadevi „svete Johance“, ki je sveto kri švicala, za katero so se „babjeverci“ pipali ter se ž njo čudežno zdravili. Kedo tedaj spada po izreku „Slov. G.“: „na smetišče“, ali „Sl. G.“, ali „Štajerc“, ki piše le o „kšeftih“!?

Stranice pri Konjicah. Že dolgo smo molčali, a vendar smo prisiljeni, se zopet enkrat oglašiti. Bil je dne 14. februarja, ko je naš fajmošter povabil nas fante, da naj pridemo po listke za velikonočno spoved. Ko pridemo v sobo, katera nam je bila povedana, pravi župnik: mrzlo je in peč pa nič topla ni. In eden izmed nas nato odgovori in reče: Ker v njej nič ne gori, tedaj ne more biti topla. Ko župnik to opazi in vidi, da je resnica, se tako razjezi, da namesto ko bi nas bil krščanskega nauka podučil, nas je pa prav nesramno ozmerjal. Imenoval nas je za „butelje“ in „smrkovce“. Sam se pa povzdiguje, ker pravi, da je več ko pri vojaštvu oficir. To pa ne ve, da so pri vojaštvu oficirji različne vrste, da so še več ko je Straniški župnik. Ali se to spodobijo za župnika? Vsak, kateri bo to čital, bo rekel, da ne. Naj si prej premisli, predno kaj takega reče. Ali ne živi on od nas, pa ne mi od njega?! Ker nas ni izgojeval, pa nas tudi za „smrkovce“ ne bo imel, čeprav je on župnik, mi smo pa kmečki sinovi. Kristus pa uči in pravi: bodite krotki in v srcu ponižni, kakor sem jaz! In ko je kot Sin Božji prišel na svet, je tudi ljudstvo učil in še čudeže delal, pa se ni povzdigoval in zmerjal nobenega. Ako je torej naš župnik tudi Kristusov namestnik, naj bo v resnici, pa naj ne dela v pohujšanje. Ker pa sv. cerkev ni dala duhovnikom te oblasti, da bi smeli zmerjati, se imamo pravico mi pritožiti. Za sedaj mu prizanesemo, ako pa še enkrat kaj takega reče, se bomo pa kje drugje zmenili!

Štedljivost

pri kuhanju

doseže le tista gospodinja, ki uporablja

MAGGI JEVE kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vinarjev.

Vsaka kocka da, — če se jo polije s 1/4 litrom vrele vode, — 1 krožnik izvrstne goveje juhe, katera se tudi uporablja kot juha za vkuhanje, za polivanje omak, zelenjav i. t. d.

Pri nakupu naj se pazi na ime MAGGI in na varstveno znamko

zvezdo s križcem

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmetov obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Š t a j e r c“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Vsi na delo za naš list!

Novice.

Dva zraketca sta se ponesrečila. Na jaškem letališču pri Aspernu blizu Dunaja se pred nekaj dnevi ponesrečila nadporočni pešpolka št. 7 Evgen Elsner in četovodja istega polka Filip Srna. Nadporočnik Elsner in četovodja Srna sta vozila v višini kakih 300 metrov. Naenkrat se je videlo, da se leva perot letalnega stroja nenavadno hitro premika, a trenos pozneje je stroj hitro kakor blisk zletel na tla in treščil ob zemljo tako, da se je ves razletel. Nadporočnik Elsner in četovodja Srna sta mrtva. Roke, noge in rebra so bila polomljena glavi pa razbiti. Nesreča je nastala, ker se leva perot letalnega stroja zlomila. Ponesrečen nadporočnik Elsner je bil 27 let star in eden najodličnejših oficirjev-zrakoplovcev avstrijske vojske. Lan v oktobru je poletel od Dunaja čez Ljubljano v Gorico; vso to dolgo pot je prevozil tih in previden. Nadporočnik Elsner je enajsta avstrijska žrtev zraketanja. Ponesrečeni četovodja Srna je bil doma iz Št. Vida pri Velikonah v Koroškem. Po poklicu je bil strojni in je bil jako inteligenten, so ga oddelili najprej avtomobilskemu zbornu, potem pa zrakovodstvu. **Grozen božični večer v Calumetu.** „Slobodna Rieč“ je dobila, kakor posnamemo iz „Riečke Novega Lista“ dopis iz Amerike o stavi v Calumetu, v bakrenem rudniku, kjer dela okoli 6000 Slovencev in 5000 Hrvatov in Srbo-

Otroci bisploh ne smeli piti zrnate kave, temveč le dobro mleko s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

če se pije gorka ali mrzla, vselej je Kathreinerjeva popolnoma neškodljiva, ugajajoča in sprito **svoje** priprave iz **najboljšega** sladka jako krepilna.

Vprašajte, prosim, o tem Svojega hišnega zdravnika.

Dopisi.

Trbovlje-Hrastnik. Volitve v drugi največji industrijski občini na Štajerskem, ki so tedne dolgo udeležene stranke razburjale, so zdaj po izredno hudem volilnem boju končane. Združeni industrijski, ki se jih je doslej od občinskih gospodarjev popolnoma preziralo, se je posrečilo, da zmagajo krasno v 1. razredu. Vsled tega pride 10 industrijskih zastopnikov v občinsko sobo. Poleg tega se je izvolilo v 2. volilnem razredu 5 industrijskih prijateljev mož. V 3. razredu pa so zmagali z vsemi 10 mandati socialni de-

Slaba plača in draginja sta prisilile delavce k stavki. V petdeset rudnikih so ustavili delo. Proti stavkujočim pa je podjetje poslalo celo vojsko, ki so jo uradniki dan na dan napajali, tako da so ti zakrivali mnogo izgredov zlasti proti ženam in dekletom. Lastnik rudnika je najel seveda tudi agente provokaterje in prišlo je na ta način celo do pobojev. Tako je bil skozi okno ustreljen delavec Patrič, ko je sedel pri večerji v krogu svojih. Enako je bil ustreljen en delavec in taki odnošaji trajajo sedaj že 6 mesecev. Ko pa vse to ni nič pomagalo in ko je bilo vse preganjanje zaman ter je videla družba, da mora odnehati, si je izmislila najbolj nečloveško sredstvo, kar si ga je sploh mogče misliti. Na božični večer je bilo zbranih v takovani italijanski dvorani nad 400 revnih otrok stavkujočih, da se razdele med nje darila, ki so jih poslali razni prijatelji in razne organizacije. Najbolj svečanem trenutku, ko so prekipela srca deca veselja, se je prikazal pri vratih dektiv, ki je zaklical v dvorano: „Gori!“ Za trenutek je bilo vse okamenelo, potem pa je nastala grozna zmešnjava. Vse je drlo k izhodu, da si reši življenje. Drug preko drugega so drveli proti vratom. Strašno je bilo vpitje, vrata se niso dala odpreti. Vse je besnelo, kakor v razumu. V tej gnječi je bilo ubitih, zadavljenih, adušenih ali pohojenih 40 deklic, 21 dečkov, 5 žena in 7 moških. Alarm pa je bil lažnjiv. Prav kmalu so nesrečnički to zapazili, toda bilo je že prepozno. Ko so na Božič pokopavali žrtve nesreče, so se odigrali strašni prizori. Ta elikanska nesreča je vzbudila tudi bostonske milijonarje, da so ponudili 25.000 dolarjev za pogreb te dece. Organizacija rudarjev pa je to ponudbo zavrnila ter dala pokopati žrtve na svoje stroške. Ko so polagali te nesrečne otroke z zdrobljenimi rokami, polomljenimi nogami, staknjenimi očmi ali na drug način ponesrečene v vozove, drugega poleg drugega, je bil to prizor, ki je trgal srce celo najtršemmu človeku.

Statistika umorov je dognala, da se je izšlo izmed vseh evropskih držav največ umorov v Italiji. V letih 1901 do 1910 je doseglo število umorov na 100.000 prebivalcev 3,9. Še bolj neugodno statistiko pa izkaže ameriške države. V Zedinjenih državah znaša število umorov na 100.000 prebivalcev 64 umorov. V slovesnem izkazujuje južne države veliko več umorov kot severne.

Nositelj morale. Sodišče v Ferrari na Italijanskem je katoliškega župnika Belacchija obsodilo na sedem mesecev v ječo, in sicer zaradi nedodelstva proti pravosti. To dejanje je župnik izvršil na javnem prostoru!

Strašen požar. Poslopje atletskega kluba v t. Louisu v Ameriki je do tal pogorelo. Ob času požara je bilo več sto oseb v klubovih prostorih. Našli so doslej sedem mrtvih in kakih 10 ranjenih, mnogo jih pa še pogrešajo in se je tudi, da so zgoreli. Ko je nastal požar, so se v kluba zbrani ljudje tako prestrašili, da je več oseb skočilo iz višjih nadstropij na cesto. Seveda so obležali mrtvi na tlaku.

Tudi cerkev dela reklamo. V Schkeuditzu pri Lipskem so kupili na poziv župnika kinematografski aparat za svojo farno cerkev. Pri kakem cerkvenem opravilu predstavlja kinematograf razne nabožne slike. Ta ideja ima jako obetaven uspeh, vsaj začasen, ker grede ljudje zelo radi gledat zastoj cerkvene kinematografske predstave.

Miljonar — berač. V New Yorku je neki milijonar živel čudno dvojno življenje: milijonara berača, o čemer se nikomur niti sanjalo ni. Zbavitelj je prišla še le po njegovi smrti na dan. Te dni je namreč v neki newyorški bolnici umrl

borar znan pod imenom William Smith. Ko so natančneje preiskali njegovo obleko, so našli med drugimi listinami oporoko, podpisano od Duddly Jardina, gori omenjenega znanega milijonarja, v kateri razpolaga s premoženjem enega milijona dolarjev. Uvedla se je preiskava, ki je dognala, da sta bila berač Smith in milijonar Jardine ena in ista oseba. Kaj je nagnilo moža do takega dvojnega življenja, ni znano. Najbolj čudno pa je, da se je milijonar tudi oženil kot berač in živel z ženo in dvema otrokoma v beraški, zapuščenosti sobi, za katero je plačeval po en dolar na teden. Družini se niti sanjalo ni, da je njen poglavar milijonar. Kako je čudak napravil oporoko, viri molče.

Polet okoli sveta. Newyorški aeroklup je sklenil, da priredi polet okoli sveta ob svetovni razstavi v San Franciscu in se morajo tekom 90 dni vrniti. Zmagovalec dobi 100.000 dolarjev. Za polet se določijo ruta: San Francisco, New York, Belleisle, Grönland, Island, Hebridi, Eddinburg, London, Pariz, Berlin, Peterburg, Moskva, Mandžurija, Koreja, Japonska, Kamčatka, Beringova ožina, San Francisco.

Kitajke — morske roparice. Na kitajskih vodah se večkrat zgodi, da pridejo na kak parnik v potnike preoblečeni pirati, ki se potem ob ugodnem nočnem trenutku navale na mostovo, se polaste parnika in ga opleni. To bi se bilo kmalu zgodilo tudi nekemu angleškemu parniku na West West-Riverju; vendar se je pa kapitan, ki se mu je nenavadno veliko število potnikov čudno zdelo, še o pravem času začel natančneje zanimati za ljudi na ladji. Kmalu je dognal, da ima na krovu 60 preoblečenih kitajskih roparic, ki so bile vse oborožene in so imele pri sebi bodala in revolverje. Parnik je nato pristal v prvem najbližjem pristajališču in oddal nevarne potnice oblastem; piratinje so zvezali in jih odpeljali v Hongkong. Na Kitajskem je za morsko roparstvo določena smrtna kazen.

Nevedobni Babilon je vsekakor New York, ki prvič glede na izhajanje listov v najrazličnejših jezikih sveta. V New Yorku izhaja 39 angleških, 10 italijanskih, 7 nemških, 7 hebrejskih, 3 ogrski, 2 francoska, 2 češka in po en španski, srbski, sirski in en kitajski dnevnik. Še več je pa tednikov in mesečnikov, ki izhajajo v različnejših jezikih.

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Bauernschreck.“ Neumornemu delu posameznih lovcev se je zdaj vendar posrečilo, da so vsaj eno zverino zasačili in ustrelili; pokončana zverina je navadni volk. Prepeljali so ga v Gradec in ga tam proti vstopnini razstavili. Več kot 30.000 oseb si je zver ogledalo. Medtem pa prihajajo že zopetne novice, češ da se je „Bauernschreck“ zopet pojavil in da je zopet nekaj ovc raztrgal. Bržkone torej ustreljeni volk ni bil edina zverina, marveč se jih še nekaj okoli klata, katere bode treba tudi šele pokončati, da bode kmetickemu strahu konec.

Umrl je v Ptuj v 79. letu svoje starosti g. Franz Sarnitz. Pokojnik bil je imeniten značaj, poštenjak stare korenine, katerega pač nikdo ni mogel sovražiti. Vse ga je spoštovalo in ljubilo. Pokojnik je bil star vojak, ki je tudi več let v vojnem času služil v Italiji. Ko je prišel zopet v civilno stanje, se ni mogel odreči delovanju za blagor bližnjega. Več kot 45 let bil je kot ustanovnik član prostovoljnega gasilnega društva v Ptuj, istotako član tukajšnjega veteranskega društva. Njegov pogreb je bil na-

ravnost krasen dokaz splošne njegove priljubljenosti. Na grobu izpregovoril je zadnje besede slovesa načelnik gasilnega društva g. podžupan Stendte. Vrlemu našemu prijatelju pokojniku Sarnitzu ohranili bomo vsi lep spomin. Kajti bil je mož, kakor postajajo v današnjem času vedno bolj redki. Čast mu in lahka mu zemlja!

Podučni tečaj za sadjarje. Okrajni zastop ptujski priredi dne 16. marca 1914 popoldne in dne 17. marca 1914 celi dan v veliki dvorani ptujske mestne hiše zanimivi podučni tečaj. Predavalec bode g. deželni potovalni učitelj Pirstinger o potrebnih zimskih in pomladnih delih pri sadnem drevju. Temu tečaju sledil bode aprila meseca še drugi. Udeležiti se sme tega tečaja vsakdo iz ptujskega okraja in je za udeležence obisk popolnoma brezplačen. Sestanek dne 16. tm. ob 2. uri popoldne na rotovžu. (Opozorjamo tudi na inserat v današnji številki.)

Pozor, kmetovalci v ptujskem okraju! Splošno znano je, da postaja zelje v našem okraju (kakor tudi drugod) vedno slabši. To je posledica dejstva, da se rabi vedno eno in isto seme, da se torej ne ponovi seme. Kakor pri živinoreji škoduje to tudi pri rastlinah. Okrajni odbor stoji vsled tega na stališču, da je treba na vsak način seme izboljšati, odnosno ponoviti. Vsled tega je naročil zeljnato seme posebno dobrih vrst. To seme se bode oddajalo te dni v pekariji g. Orniga in sicer stane zavojček samo 20 vinarjev. Ta zavojček je vreden okoli 1 krone. Kmetovalci! Poskusite na vsak način to seme in dosegli boste gotovo lepe uspehe. Seme ni enako, marveč različno in bode treba natanko opazovati, katero seme se bode najbolje obneslo! Opozorjamo torej še enkrat cenjene kmetovalce, da naj se poslužujejo tega semena. S tem se bode izvršilo zopet koristno gospodarsko delo.

Spoved na cesti. Iz Teharja pri Celju se nam piše: Neki gospod iz tukajšnje pokrajine napravil si je posebno nalogo, da povprašuje po cesti vsakega šolskega otroka, vsako kmetico z mlekom, sploh vsakega posla, koliko mleka, jaje itd. se oddaja v mesto, nadalje koliko krav ima dotični posestnik, celo kako stojijo družinske razmere in drugega več. Svetujemo temu gospodu, da naj to poulično spoved opusti. Ako bi to svarilo nič ne pomagalo, objavili bomo njegovo ime in naznanili tudi vzrok, zakaj se ta poulična spoved vrši.

Odstop župana. Dolgoletni župan g. Kautzhammer v Ormožu je zaradi trajne bolezni odstopil. Poslovanje župana vodi zdaj njegov namestnik g. dr. Delpin. Odstopivšega župana g. Kautzhammer imenoval je občinski zastop z ozirom na njegove zasloge enoglasno za častnega občana. Bil je vedno izboren in pravičen zastopnik javnih interesov in je svoje najboljšje moči v prid prebivalstva žrtvoval. Ni čuda, da obžaluje vsa javnost njegov odstop!

V Šoštanju je bil za župana g. komercialni svetnik Franc Woschnag enoglasno zopet izvoljen. Za občinske svetovalce so bili istotako enoglasno izvoljeni gg. Ph. Gaude, Adolf Orel, dr. H. Lichtenegger in Viktor Hauke. G. Gaude je podžupan, g. Orel pa blagajnik. Čestitamo!

Iz ljubosumnosti. V Zavodni pri Celju sta se stepla rudarja Sorko in Žohar zaradi nekega dekleta. Žohar vzel je sekuro in je Sorkota z ojstrino v obraz udaril, tako da ga je smrtonovarno ranil. Enega so odpeljali v bolnišnico, drugega pa v ječo.

Strelne vaje pionirjev v Ptuj. Od 15. marca pa do srede septembra 1914 vršijo se deloma na levem, deloma na desnem bregu drave pri Ptuj, nad in pod cestnim ptujskim mostom velike vaje c. in kr. pionirskega bataj-

SIROLIN“Roche”

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju.
2. Osebe s kroničnim kašlom, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

